Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

Stichting Mercatus
Postbus 20
8300 AA EMMELOORD

Verzenddatum	*Bijlagen*	*Uw kenmerk*	*Ons kenmerk*
24 november 2026	2		DSO2026092200492

Onderwerp
Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit renovatiewerkzaamheden Lange Voor te Marknesse

Geachte lezer,

Hierbij sturen wij u uw omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit toe voor renovatiewerkzaamheden aan de Lange Voor te Marknesse.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
namens deze,

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Inlichtingen bij

Doorkiesnummer

Bezoekadres
Visarenddreef 1
Lelystad

Besluit van GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND op een aanvraag voor een Omgevingsvergunning op basis van artikel 5.1 lid 2 onder g van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit.

Inhoudsopgave

A. Besluit 2
B. Motivering Besluit 4
B.1 Wettelijk kader 4
B.2 Provinciaal beleid 6
B.3 Aanvraag 6
B.4 Inhoudelijke beoordeling 6
B.5 Conclusie 11
C. Kennisgeving en afschriften 11
D. Bezwaar 11
E. Ondertekening 11
Bijlage 1: Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland 12
Bijlage 2: Overzicht mitigerende maatregelen 13

A. Besluit

Gedeputeerde Staten van Flevoland hebben besloten om conform aanvraag met bijbehorende bijlagen en aanvullingen, omgevingsvergunning op basis van artikel 5.1 lid 2 onder g van de Omgevingswet voor een flora- en fauna-activiteit op grond van de artikelen 11.37 en 11.46 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), om aan Mercatus te verlenen van:

- Artikel 11.37 lid 1 onder b en d voor het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten en rustplaatsen en het opzettelijk verstoren van de huismus en spreeuw.
- Artikel 11.46 lid 1 onder b en d voor het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger.

Dit in verband met de renovatie van woningen aan de Lange Voor te Marknesse.

Aan deze vergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorwaarden

1. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers, of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)- personen.
2. De vergunninghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze vergunning.
3. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitale) afschrift van deze vergunning en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
4. Een week voordat wordt begonnen met de werkzaamheden op moet hiervan, per locatie, melding worden gedaan bij de OFGV via info@ofgv.nl, onder vermelding van het kenmerk van deze vergunning.
5. De werkzaamheden dienen vóór 1 april 2029 te zijn uitgevoerd.

Specifieke voorwaarden

6. Tenminste drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden worden tijdelijke nestvoorzieningen gerealiseerd voor de spreeuw en de huismus. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt gefaseerd gewerkt en worden bestaande nestlocaties pas verwijderd nadat de tijdelijke voorzieningen beschikbaar zijn. Werkzaamheden die kunnen leiden tot verstoring van nestplaatsen worden buiten het broedseizoen (1 maart tot 1 september) uitgevoerd of voorafgaand door een ecoloog gecontroleerd op de aanwezigheid van actieve nesten.
7. In totaal worden vier tijdelijke spreeuwenkasten geplaatst in de directe omgeving van het projectgebied, aan de woningen aan de Noordzoom in Marknesse. Hierbij wordt gebruik gemaakt van geschikte spreeuwennestkasten, zoals het type NK SE 04 of een gelijkwaardig model. De tijdelijke nestkasten worden

opgehangen op rustige, beschutte locaties, bij voorkeur aan de kopgevels van de woningen, zodat verstoring door dagelijkse activiteiten wordt beperkt. De kasten worden geplaatst op een hoogte van circa 3 tot 5 meter, met een vrije aanvliegroute en niet pal op het zuiden, om oververhitting te voorkomen.

8. In de eindsituatie worden 10 permanente nestvoorzieningen voor spreeuw gerealiseerd in de vorm van inbouwkasten in de gevels van de woningen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van inbouwvoorzieningen, zoals het type IB DI 01 of een gelijkwaardig model. Deze voorzieningen worden aangebracht aan de woningen aan de Lange Voor 77, 67, 65, 55, 53, 43, 68, 64, 50 en 36, waarbij per kopgevel één nestvoorziening wordt gerealiseerd. De permanente nestplaatsen worden geïntegreerd in de gevel of onder de dakrand gerealiseerd op een hoogte van circa 3 tot 6 meter, bij voorkeur in de bovenste zone van de gevel (net onder de dakrand), op rustige delen van de kopgevels. De openingen worden gericht op een vrije aanvliegroute en zodanig geplaatst dat directe verstoring wordt voorkomen.
9. Er worden tenminste 3 maanden voordat de werkzaamheden plaatsvinden 12 tijdelijke huismuskasten geplaatst aan de woningen aan de Noordzoom, waarbij gebruik wordt gemaakt van de kopgevels van de woningen aan de Noordzoom 21, 31, 93, 101, 103 en 115. De tijdelijke voorzieningen bestaan uit huismusgeschikte nestkasten, zoals het type NK MU 08 Nestkast ovaal of een gelijkwaardig model. Per kopgevel worden maximaal twee huismuskasten toegepast. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden tijdelijke nestvoorzieningen gerealiseerd in de directe omgeving van het projectgebied. De nestkasten worden geplaatst op een hoogte van circa 2,5 tot 5 meter, bij voorkeur direct onder de dakrand of goot. De kasten worden aangebracht op rustige en beschutte delen van de gevel, met een vrije aanvliegroute. De invliegopeningen worden bij voorkeur noord, oost- of westgericht georiënteerd om oververhitting te voorkomen.
10. In de eindsituatie worden voor de huismus 20 permanente nestvoorzieningen gerealiseerd in de vorm van inbouwkasten in de gevels of onder de dakranden van de woningen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van inbouwvoorzieningen, zoals het type IB MU 06 Huismus inbouw nestkast enkel of een gelijkwaardig model. Deze worden aangebracht aan de woningen aan de Lange Voor 77, 67, 65, 55, 53, 43, 68, 64, 50 en 36, waarbij per kopgevel twee huismusvoorzieningen worden ingebouwd. De permanente nestvoorzieningen worden aangebracht op een hoogte van circa 3 tot 6 meter, bij voorkeur direct onder de dakrand, op rustige delen van de gevel met een vrije aanvliegroute.
11. Tenminste drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden wordt voorzien in tijdelijke compensatie voor gewone dwergvleermuis door het geschikt maken van bestaande schoorstenen als verblijfplaats. Deze maatregelen worden getroffen aan de woningen aan het Noordeinde 21, 19, 17, 15, 13, 11, 9 en 7 in Marknesse. Per schoorsteen worden op drie zijden van de schoorsteen buitenopeningen gerealiseerd van circa 2 cm breed en 2,5 cm lang, die toegang geven tot de ruimte tussen de schoorsteenbuis en de gemetselde buitenzijde van de schoorsteen. De vierde zijde van de schoorsteen blijft gesloten, waarbij per woning wordt gevarieerd welke zijde gesloten blijft, zodat verschillende oriëntaties en aanvliegroutes ontstaan. De openingen worden aangebracht op een hoogte die aansluit bij de bestaande daklijn en zorgen voor een vrije aanvliegroute. Binnen de schoorsteenconstructie wordt een vrije ruimte van minimaal 2 cm behouden tussen de schoorsteenbuis en de buitenbekleding, zodat vleermuizen zich veilig kunnen ophouden en verplaatsen. Deze oplossing biedt zowel beschutting als een geschikt microklimaat.
    Het ongeschikt maken van de bestaande verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en laatvlieger vindt plaats eind oktober. Dit gebeurt door het ongeschikt maken van bestaande verblijfplaatsen. In dit kader worden de woningen voorafgaand natuurvrij gemaakt door het toepassen van exclusion flaps (eenrichtingsvoorzieningen), die worden aangebracht in geschikte uitvliegopeningen. Deze maatregelen worden uitgevoerd in een geschikte actieve periode van vleermuizen, bij voorkeur in oktober of april, buiten de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis of laatvlieger (mei tot en met september).
12. In de eindsituatie worden aanvullend permanente verblijfvoorzieningen voor gewone dwergvleermuis gerealiseerd in de vorm van 10 inbouwkasten in de gevels van de woningen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van vleermuisvoorzieningen, zoals het type IB VL 11 vleermuis inbouwkast of een gelijkwaardig model. Deze voorzieningen worden aangebracht aan de woningen aan de Lange Voor 77, 67, 65, 55, 53, 43, 68, 64, 50 en 36, zijnde kopgevels binnen het projectgebied. De inbouwkasten worden geplaatst op een hoogte van minimaal 3 meter en bij voorkeur 4 tot 6 meter, in de bovenste zone van de gevel, bij voorkeur direct onder de dakrand. De voorzieningen worden aangebracht op gevels met een vrije aanvliegroute en zonder directe verstoring door licht of menselijke activiteit.
13. Daarnaast zullen in de schoorstenen 105 openingen aanwezig blijven van tenminste 2 x 2,5 cm,

zodat vleermuizen toegang houden tot geschikte verblijfplaatsen. Dit geldt voor alle schoorstenen van de woningen aan de Lange Voor die binnen het project worden gerenoveerd.

14. Tenminste drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden wordt voorzien in tijdelijke voorzieningen voor de laatvlieger door het geschikt maken van spouwruimten als verblijfplaats. Deze maatregelen worden getroffen aan de kopgevels van de woningen aan de Noordzoom 21, 31, 93, 101, 103 en 115 in Marknesse. De tijdelijke voorzieningen bestaan uit het realiseren van spouwopeningen van minimaal 2,5 x 2,5 cm, die toegang geven tot de bestaande spouwruimten. Deze openingen worden geplaatst op de kopgevels, op een hoogte van minimaal 3 meter (tenzij niet anders mogelijk), er mag geen licht op de openingen vallen en de opening moet goed bereikt kunnen worden door vleermuizen.
15. Er worden in totaal 20 permanente verblijfvoorzieningen gerealiseerd voor de laatvlieger. Aan de hoekwoningen van de Lange Voor 77, 67, 65, 55, 53, 43, 68, 64, 50 en 36 wordt in de gevel aan beide zijden van de kopgevel een vrije ruimte gerealiseerd van circa 1 m2 en 5 cm diep, direct aansluitend op de hoek van de woning (figuur 6 bijlage 2). Deze ruimte wordt aan beide zijden van de hoek vrijgehouden van isolatiemateriaal en rondom afgezet met vleermuisborstels, zodat de ruimte behouden blijft en niet wordt opgevuld. De twee ruimten staan met elkaar in verbinding via de hoeksituatie, zodat vleermuizen zich tussen beide zijden kunnen verplaatsen. De toegang tot deze ruimten wordt gerealiseerd door het aanbrengen van vleermuisentreevoorzieningen, zoals het type IB VL 09 vleermuis entreesteen of een gelijkwaardig model, aan beide zijden van de kopgevel. Deze worden geplaatst op een hoogte van circa 3 tot 6 meter, bij voorkeur in de bovenste zone van de gevel, en zorgen voor een vrije en beschutte aanvliegroute.
16. Daarnaast wordt in de dakconstructie van de hoekwoningen van de Lange Voor 77, 67, 65, 55, 53, 43, 68, 64, 50 en 36 een verblijfsruimte gerealiseerd van circa 1 m² en minimaal 5 cm diep, gelegen onder de dakrand (figuur 7, bijlage 2). Deze ruimte wordt aangebracht in de bovenste zone van de dakconstructie, op een hoogte van minimaal 4 meter (bij voorkeur hoger). De verblijfsruimte wordt gepositioneerd aan een zijde met een beschutte ligging en zonder directe verstoring door lichtbronnen of intensief gebruik. Er wordt gezorgd voor een vrije en obstakelvrije aanvliegroute naar de opening, bijvoorbeeld via een open ruimte onder de dakrand. De ruimte wordt voorzien van een opening aan de buitenzijde, bijvoorbeeld onder de dakrand, zodat vleermuizen toegang hebben tot de verblijfsruimte. In de verblijfsruimte wordt een omgelegde verwarmingsbuis aangebracht, die zorgt voor een stabiel en gunstig microklimaat. De verblijfsruimte wordt rondom afgezet met vleermuisborstels, zodat isolatiemateriaal de ruimte niet kan vullen.

B. Motivering Besluit

B.1 Wettelijk kader

De Omgevingswet (Ow) en bijbehorende regelingen is het nationale wettelijke kader voor de toetsing van activiteiten, plannen, projecten en handelingen met mogelijke gevolgen voor de belangrijkste natuurwaarden van de Natura 2000-gebleden en voor de soortenbescherming van in Nederland in het wild levende planten en dieren. De Ow kent drie beschermingsregimes, voor:

- de Vogelrichtlijnsoorten (artikel 11.37-11.40 Bal);
- de Habitatrichtlijnsoorten (artikel 11.46-11.48 Bal);
- de Andere soorten (nationaal beschermd) (artikel 11.54 Bal).

De werkzaamheden waarvoor vergunning is aangevraagd van de in het Bal genoemde verboden vallen onder de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Hiervoor gelden de navolgende verboden:

Artikel 11.37 Bal (aanwijzing vergunningplichtige gevallen **Vogelrichtlijn:** schadelijke handelingen):

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
   a. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn;
   b. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder a, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;

c. het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels als bedoeld onder a; of
d. het opzettelijk storen van vogels als bedoeld onder a.

Artikel 11.46 Bal (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten **Habitatrichtlijn**; schadelijke handelingen):
1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:
   a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV; onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage 1 bij het verdrag van Bonn;
   b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
   c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
   d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
   e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Gedeputeerde Staten kunnen op basis van artikel 8.74 Besluitkwaliteit leefomgeving (Bkl) vergunning verlenen indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

Artikel 8.74j. Bkl (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit; **Vogelrichtlijn**):
1. Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.37, eerste lid, 11.38, eerste lid, 11.39, eerste lid of 11.40 van het Besluit activiteiten leefomgeving, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als:
   a. er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
   b. de activiteit nodig is:
      1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
      2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
      3°. voor het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
      4°. ter bescherming van flora en fauna;
      5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt; of
      6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan; en
   c. de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van deze soort.

Artikel 8.74k. Bkl (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit; **Habitatrichtlijn**)
1. Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, artikel 11.47, eerste lid, of 11.48 van het Besluit activiteiten leefomgeving, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als:
   a. er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
   b. de activiteit nodig is:
      1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
      2°. voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
      3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
      4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
      5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van

bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben; en

c. de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied In een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Bevoegdheid en overeenstemming met andere provincies
Gedeputeerde Staten van Flevoland zijn op basis van artikel 4.6 Omgevingsbesluit (Ob) het bevoegd gezag voor onderhavig project.

B.2 Provinciaal beleid
Omgevingsverordening provincie Flevoland
In de Omgevingsverordening provincie Flevoland zijn door Provinciale Staten regels gesteld ter invulling van de taken die de provincie Flevoland heeft, voortvloeiende uit de Omgevingswet.

Beleidsregels
De beleidsuitgangspunten voor het verlenen van vergunningen van de Omgevingswet zijn opgenomen in de Beleidsregels uitvoering Omgevingswet Flevoland, onderdeel natuur.

B.3 Aanvraag
Op 22 september 2026 hebben wij uw aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit op basis van artikel 5.1 lid 2 onder g van de Omgevingswet voor renovatiewerkzaamheden aan de Lange Voor te Marknesse.

De vergunningplichtige werkzaamheden bestaan uit: het isoleren van daken, gevels en vloeren, het vervangen van kozijnen en beglazing, het aanpassen van ventilatievoorzieningen en het uitvoeren van onderhoud aan gevels en daken.

De volgende stukken zijn gebruikt voor de beoordeling van de aanvraag:

Stukken gebruikt bij beoordeling aanvraag	**Kenmerk**
Aanvraag	50357
Activiteitenplan	106293
Onderzoek	106292

B.4 Inhoudelijke beoordeling
De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in 3 stappen;
1. alternatieven afweging;
2. wettelijk belang;
3. gunstige staat van instandhouding.

Ad.1: Alternatieven afweging
De volgende alternatieven zijn overwogen:

Het volledig achterwege laten van de werkzaamheden wordt niet als reëel alternatief beschouwd. De bestaande woningen verkeren in een staat waarbij onderhoud en verduurzaming noodzakelijk zijn. Het niet uitvoeren van de werkzaamheden leidt tot verdere achteruitgang van de bouwkundige kwaliteit en energieprestatie, met negatieve gevolgen voor veiligheid, woonkwaliteit en duurzaamheid.

Een alternatief waarbij verblijfplaatsen volledig behouden blijven binnen de bestaande constructie is in de praktijk niet uitvoerbaar, aangezien de voorgenomen isolatie- en renovatiewerkzaamheden ingrijpen in de gebouwschil, waardoor bestaande openingen en ruimten verdwijnen of wijzigen.

De gekozen werkwijze bestaat uit een combinatie van het tijdig realiseren van alternatieve nest- en verblijfplaatsen, het hanteren van een gewenningsperiode, het gefaseerd uitvoeren van werkzaamheden en het natuurvrij maken van gebouwen buiten de kwetsbare perioden. Daarnaast wordt in de eindsituatie voorzien in een ruim aanbod aan permanente voorzieningen, waarbij sprake is van overcompensatie. Met deze aanpak worden negatieve effecten op individuen voorkomen en blijft de functionaliteit van het leefgebied behouden. Hiermee wordt aangesloten bij de maatregelenhiërarchie zoals opgenomen in de kennisdocumenten van BIJ12 (vermijden – mitigeren – compenseren). Landschapsbeheer concludeert dat geen van de onderzochte alternatieven leidt tot een beter ecologisch en juridisch resultaat dan de gekozen werkwijze. Deze vormt daarmee het beste alternatief.

Ad.2: Wettelijk belang
De aanvraag wordt aangevraagd vanuit het volgende belang:
"Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten."

De voorgenomen renovatie- en verduurzamingswerkzaamheden zijn noodzakelijk om de woningen toekomstbestendig te maken. Door het verbeteren van de gebouwschil en installaties wordt de energieprestatie verhoogd, het wooncomfort verbeterd en wordt bijgedragen aan de reductie van energiegebruik en CO_2-uitstoot.
Daarnaast dragen de werkzaamheden bij aan het verbeteren van de bouwkundige staat van de woningen en het voorkomen van gebreken zoals vochtproblemen en achterstallig onderhoud, die negatieve effecten kunnen hebben op de gezondheid van bewoners. Ook wordt de veiligheid en leefbaarheid van de woningen en de directe omgeving verbeterd.
De voorgenomen werkzaamheden dienen daarmee zowel een maatschappelijk als milieutechnisch belang en vallen onder dwingende redenen van groot openbaar belang zoals bedoeld binnen de kaders van de Omgevingswet, de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Wij achten het wettelijk belang hiermee voldoende onderbouwd.

Ad.3: Gunstige staat van instandhouding
Spreeuw (Sturnus vulgaris)
De Staat van Instandhouding van de Spreeuw als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig. De Staat van Instandhouding van de Spreeuw als niet-broedvogel in Nederland is matig ongunstig. In Flevoland komt de soort nog redelijk algemeen voor. Binnen het projectgebied is een nestplaats vastgesteld. De soort maakt gebruik van nestgelegenheid in gebouwen en foerageert in de omliggende open groenstructuren. Door het nemen van afdoende mitigerende maatregelen komt de lokale staat van instandhouding niet in het geding.

Huismus (Passer domesticus)
De huismus is een algemeen voorkomende soort in Nederland, maar laat op lange termijn lokaal afnames zien, met name door verlies van nestgelegenheid en afname van geschikt leefgebied. De soort is sterk gebonden aan de bebouwde omgeving. De Staat van Instandhouding van de Huismus als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig. In Flevoland komt de soort nog redelijk algemeen voor. Binnen het projectgebied zijn twee nestplaatsen aanwezig die onderdeel vormen van een lokale populatie. De soort maakt gebruik van een netwerk van nestplaatsen in combinatie met foerageergebied (tuinen, erven en groenstructuren). Door het nemen van afdoende mitigerende maatregelen komt de lokale staat van instandhouding niet in het geding.

Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)
De gewone dwergvleermuis is een algemeen voorkomende en wijdverspreide soort in Nederland. De soort komt voor in zowel stedelijke als landelijke gebieden en maakt

veelvuldig gebruik van gebouwen als verblijfplaats. De landelijke staat van instandhouding wordt formeel als 'onbekend' beoordeeld, omdat onvoldoende volledige en consistente gegevens beschikbaar zijn over populatieomvang, trends en habitatkwaliteit om een sluitende beoordeling te geven. De soort wordt in de praktijk als niet bedreigd beschouwd, vanwege het brede voorkomen en het grote aanpassingsvermogen.
Binnen het projectgebied zijn 2 kraamverblijven en 4 paarverblijven vastgesteld. Deze maken onderdeel uit van het bredere netwerk van verblijfplaatsen binnen de bebouwde omgeving van Marknesse, waarin gebouwen worden gebruikt als paar-, zomer- en/of tijdelijke verblijfplaats.
De lokale staat van instandhouding wordt als stabiel beoordeeld. Door het nemen van afdoende mitigerende maatregelen komt de lokale staat van instandhouding niet in het geding.

Laatvlieger (Eptesicus serotinus)
De laatvlieger is een algemeen voorkomende vleermuissoort die in lage aantallen voorkomt in Nederland. De soort komt voor in bebouwd gebied en gebruik maakt van gebouwen als verblijfplaats. De landelijke staat van instandhouding is matig ongunstig.
Binnen het projectgebied is een zomerverblijfplaats vastgesteld. De soort maakt gebruik van grotere, relatief stabiele verblijfplaatsen en is gevoelig voor verstoring. De verblijfplaats maakt onderdeel uit van een groter netwerk binnen de bebouwde omgeving. De aanwezigheid van alternatieve gebouwen en geschikt foerageergebied in de omgeving waarborgt de functionaliteit van het leefgebied. De lokale staat van instandhouding wordt als stabiel beoordeeld. Door het nemen van afdoende mitigerende maatregelen komt de lokale staat van instandhouding niet in het geding.

Mitigatie
De volgende mitigerende maatregelen worden voorgesteld:

- Voorafgaand aan de werkzaamheden worden tijdelijke nestvoorzieningen gerealiseerd voor de spreeuw en de huismus.
- In totaal worden vier spreeuwenkasten geplaatst in de directe omgeving van het projectgebied, aan de woningen aan de Noordzoom in Marknesse. Hierbij wordt gebruik gemaakt van geschikte spreeuwennestkasten, zoals het type NK SE 04 of een gelijkwaardig model. De tijdelijke nestkasten worden opgehangen op rustige, beschutte locaties, bij voorkeur aan de kopgevels van de woningen, zodat verstoring door dagelijkse activiteiten wordt beperkt. De kasten worden geplaatst op een hoogte van circa 3 tot 5 meter, met een vrije aanvliegroute en bij voorkeur niet pal op het zuiden, om oververhitting te voorkomen. De plaatsing vindt minimaal drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden plaats, zodat de kasten door de soort kunnen worden ontdekt en in gebruik kunnen worden genomen.
- In de eindsituatie worden permanente nestvoorzieningen voor spreeuw gerealiseerd in de vorm van inbouwkasten in de gevels van de woningen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van inbouwvoorzieningen, zoals het type IB DI 01 of een gelijkwaardig model. Deze voorzieningen worden aangebracht aan de woningen aan de Lange Voor 77, 67, 65, 55, 53, 43, 68, 64, 50 en 36, waarbij per kopgevel één nestvoorziening wordt gerealiseerd. De nestvoorzieningen worden geïntegreerd in de gevel of onder de dakrand, zodat deze duurzaam en onderhoudsarm zijn. De permanente nestplaatsen worden gerealiseerd op een hoogte van circa 3 tot 6 meter, bij voorkeur in de bovenste zone van de gevel (net onder de dakrand), op rustige delen van de kopgevels. De openingen worden gericht op een vrije aanvliegroute en zodanig geplaatst dat directe verstoring wordt voorkomen. Door de plaatsing van één voorziening per kopgevel en de spreiding over meerdere woningen ontstaat een functioneel en robuust netwerk van nestgelegenheden. Met deze inrichting wordt in de eindsituatie voldoende en duurzame nestgelegenheid geboden, waarmee de functionaliteit van het leefgebied voor de soort behouden blijft.
- De tijdelijke huismuskasten worden geplaatst aan de woningen aan de Noordzoom, waarbij gebruik wordt gemaakt van de kopgevels van de woningen aan de Noordzoom 21, 31, 93, 101, 103 en 115. Hierbij wordt uitgegaan van een compensatieverhouding van minimaal 1:2, wat betekent dat per verloren nestplaats minimaal twee alternatieve nestmogelijkheden worden aangeboden. De tijdelijke voorzieningen bestaan uit huismusgeschikte nestkasten, zoals het type NK MU 08 Nestkast ovaal of een gelijkwaardig model. Per

kopgevel worden maximaal twee huismuskasten toegepast, zodat clustering mogelijk is zonder overconcentratie op één gevel. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden tijdelijke nestvoorzieningen gerealiseerd in de directe omgeving van het projectgebied. De nestkasten worden geplaatst op een hoogte van circa 2,5 tot 5 meter, bij voorkeur direct onder de dakrand of goot. De kasten worden aangebracht op rustige en beschutte delen van de gevel, met een vrije aanvliegroute. De invliegopeningen worden bij voorkeur noord, oost- of westgericht georiënteerd om oververhitting te voorkomen. Door plaatsing in kleine clusters op meerdere kopgevels wordt het koloniale gedrag van de huismus gefaciliteerd. De plaatsing vindt tijdig voorafgaand aan de werkzaamheden plaats, zodat de soort de voorzieningen kan ontdekken en in gebruik kan nemen.

- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt gefaseerd gewerkt en worden bestaande nestlocaties pas verwijderd nadat de tijdelijke voorzieningen beschikbaar en functioneel zijn. Werkzaamheden die kunnen leiden tot verstoring van nestplaatsen worden buiten het broedseizoen uitgevoerd of voorafgaand gecontroleerd op de aanwezigheid van actieve nesten.
- In de eindsituatie worden voor de huismus permanente nestvoorzieningen gerealiseerd in de vorm van inbouwkasten in de gevels of onder de dakranden van de woningen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van inbouwvoorzieningen, zoals het type IB MU 06 Huismus inbouw nestkast enkel of een gelijkwaardig model. Deze worden aangebracht aan de woningen aan de Lange Voor 77, 67, 65, 55, 53, 43, 68, 64, 50 en 36, waarbij per kopgevel twee huismusvoorzieningen worden ingebouwd. De permanente nestvoorzieningen worden aangebracht op een hoogte van circa 3 tot 6 meter, bij voorkeur direct onder de dakrand, op rustige delen van de gevel met een vrije aanvliegroute. Door de plaatsing in paren per gevel en verspreiding over meerdere woningen blijft de koloniestructuur behouden. Hiermee wordt geborgd dat voldoende duurzame nestgelegenheid aanwezig is en de gunstige staat van instandhouding van de huismuspopulatie binnen het projectgebied behouden blijft.
- Voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden wordt voorzien in tijdelijke compensatie voor gewone dwergvleermuis door het geschikt maken van bestaande schoorstenen als verblijfplaats. Deze maatregelen worden getroffen aan de woningen aan het Noordeinde 21, 19, 17, 15, 13, 11, 9 en 7 in Marknesse. Hierbij wordt uitgegaan van een compensatieverhouding van minimaal 1:4, wat betekent dat per verloren verblijfplaats meerdere alternatieve verblijfsmogelijkheden worden aangeboden. Per schoorsteen worden op drie zijden van de schoorsteen buitenopeningen gerealiseerd van circa 2 cm breed, die toegang geven tot de ruimte tussen de schoorsteenbuis en de gemetselde buitenzijde van de schoorsteen. De vierde zijde van de schoorsteen blijft gesloten, waarbij per woning wordt gevarieerd welke zijde gesloten blijft, zodat verschillende oriëntaties en aanvliegroutes ontstaan. De openingen worden aangebracht op een hoogte die aansluit bij de bestaande daklijn en zorgen voor een vrije aanvliegroute. Binnen de schoorsteenconstructie wordt een vrije ruimte van minimaal 2 cm behouden tussen de schoorsteenbuis en de buitenbekleding, zodat vleermuizen zich veilig kunnen ophouden en verplaatsen. Deze oplossing biedt zowel beschutting als een geschikt microklimaat.
- Deze voorzieningen worden vanaf begin juli gerealiseerd, zodat de tijdelijke compensatieruimte tijdig beschikbaar is. Het ongeschikt maken van de bestaande verblijfplaatsen vindt plaats eind oktober, waarmee een gewenningsperiode van circa drie maanden wordt geborgd. Hierdoor hebben vleermuizen voldoende tijd om de nieuwe verblijfplaatsen te ontdekken en in gebruik te nemen, en blijft de functionaliteit van het netwerk van verblijfplaatsen behouden.
- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt voorkomen dat vleermuizen worden ingesloten. Dit gebeurt door het gefaseerd ongeschikt maken van bestaande verblijfplaatsen. In dit kader worden de woningen voorafgaand natuurvrij gemaakt door het toepassen van exclusion flaps (eenrichtingsvoorzieningen), die worden aangebracht in geschikte uitvliegopeningen. Deze maatregelen worden uitgevoerd in een geschikte periode, bij voorkeur in eind oktober, buiten de kwetsbare perioden zoals de kraamperiode (globaal mei tot en met juli) en de paarperiode (globaal augustus tot en met september).
- In de eindsituatie worden aanvullend permanente verblijfvoorzieningen gerealiseerd in de vorm van inbouwkasten in de gevels van de woningen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van vleermuisvoorzieningen, zoals het type IB VL 11 vleermuis inbouwkast of een gelijkwaardig model. Deze voorzieningen worden aangebracht aan de woningen aan de Lange Voor 77,

67, 65, 55, 53, 43, 68, 64, 50 en 36, zijnde kopgevels binnen het projectgebied.
De inbouwkasten worden geplaatst op een hoogte van minimaal 3 meter en bij voorkeur 4 tot 6 meter, in de bovenste zone van de gevel, bij voorkeur direct onder de dakrand. De voorzieningen worden aangebracht op rustige gevels met een vrije aanvliegroute en zonder directe verstoring door licht of menselijke activiteit. Door de spreiding over meerdere woningen en verschillende oriëntaties wordt een functioneel netwerk van verblijfplaatsen gerealiseerd.

- Daarnaast wordt geborgd dat in de schoorstenen functionele openingen aanwezig blijven, zodat vleermuizen toegang houden tot geschikte verblijfplaatsen. Dit geldt voor alle schoorstenen van de woningen aan de Lange Voor die binnen het project worden gerenoveerd.
- Per schoorsteen worden minimaal drie openingen gerealiseerd, verdeeld over
  Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt voorzien in tijdelijke compensatie door het geschikt maken van spouwruimten als verblijfplaats. Deze maatregelen worden getroffen aan de kopgevels van de woningen aan de Noordzoom 21, 31, 93, 101, 103 en 115 in Marknesse. Hierbij wordt uitgegaan van een compensatieverhouding van minimaal 1:4, zodat per verloren verblijfplaats meerdere alternatieve verblijfsmogelijkheden beschikbaar zijn. De tijdelijke voorzieningen bestaan uit het realiseren van spouwopeningen van minimaal 2,5 cm, die toegang geven tot de bestaande spouwruimten. Deze openingen worden geplaatst op de kopgevels, op rustige en beschutte locaties, bij voorkeur op een hoogte van minimaal 3 meter, zodat verstoring wordt beperkt en een goede aanvliegroute beschikbaar is. De spouwruimten bieden voldoende volume en beschutting voor de soort en functioneren als tijdelijke verblijfplaats gedurende de werkzaamheden.
  De tijdelijke voorzieningen worden in juli gerealiseerd en zijn daarmee minimaal drie maanden voorafgaand aan het ongeschikt maken of verwijderen van de bestaande verblijfplaatsen, dat eind oktober plaatsvindt, beschikbaar. Hierdoor heeft de laatvlieger voldoende tijd om de nieuwe verblijfplaatsen te lokaliseren en in gebruik te nemen gedurende de vereiste gewenningsperiode.
- Tijdens de uitvoering worden bestaande verblijfplaatsen gefaseerd ongeschikt gemaakt en worden woningen natuurvrij gemaakt door het toepassen van exclusion flaps. Deze maatregelen worden uitgevoerd rond eind oktober.
- In de eindsituatie worden permanente verblijfvoorzieningen gerealiseerd die specifiek zijn afgestemd op de laatvlieger. Deze voorzieningen bestaan uit het creëren van ruime verblijfsruimten in de gevel en dakconstructie van de woningen, gecombineerd met toegang via speciale inbouwvoorzieningen. Aan de hoekwoningen van de Lange Voor 77, 67, 65, 55, 53, 43, 68, 64, 50 en 36. In de gevel wordt aan beide zijden van de kopgevel een vrije ruimte gerealiseerd van circa 1 m2 en 5 cm diep, direct aansluitend op de hoek van de woning. Deze ruimte wordt aan beide zijden van de hoek vrijgehouden van isolatiemateriaal en rondom afgezet met vleermuisborstels, zodat de ruimte behouden blijft en niet wordt opgevuld. De twee ruimten staan met elkaar in verbinding via de hoeksituatie, zodat vleermuizen zich tussen beide zijden kunnen verplaatsen. De toegang tot deze ruimten wordt gerealiseerd door het aanbrengen van vleermuisentreevoorzieningen, zoals het type IB VL 09 vleermuis entreesteen of een gelijkwaardig model, aan beide zijden van de kopgevel. Deze worden geplaatst op een hoogte van circa 3 tot 6 meter, bij voorkeur in de bovenste zone van de gevel, en zorgen voor een vrije en beschutte aanvliegroute.
- Daarnaast wordt in de dakconstructie een verblijfsruimte gerealiseerd van circa 1 m² en minimaal 5 cm diep, gelegen onder de dakrand. Deze ruimte wordt aangebracht in de bovenste zone van de dakconstructie, op een hoogte van minimaal 3 meter en bij voorkeur 4 tot 6 meter, zodat verstoring wordt beperkt en een geschikte situering voor vleermuizen wordt geborgd. De verblijfsruimte wordt gepositioneerd op een rustige plek in de kap, bij voorkeur aan een zijde met een beschutte ligging en zonder directe verstoring door lichtbronnen of intensief gebruik. Er wordt gezorgd voor een vrije en obstakelvrije aanvliegroute naar de opening, bijvoorbeeld via een open ruimte onder de dakrand. De ruimte wordt voorzien van een opening aan de buitenzijde, bijvoorbeeld onder de dakrand, zodat vleermuizen toegang hebben tot de verblijfsruimte. In deze ruimte wordt een omgelegde verwarmingsbuis aangebracht, die zorgt voor een stabiel en gunstig microklimaat. De verblijfsruimte wordt rondom afgezet met

vleermuisborstels, zodat isolatiemateriaal de ruimte niet kan vullen, terwijl de rest van de constructie wel kan worden geïsoleerd. Hiermee blijft een duurzame en functionele verblijfplaats behouden die geschikt is voor de laatvlieger.

B.5 Conclusie

De aangevraagde vergunning past binnen de wettelijke regels. Er zijn geen permanente effecten op de gunstige staat van instandhouding van de aangevraagde soorten te verwachten. De aanvraag past binnen de door de provincie Flevoland vastgestelde beleidsregels. Wij zijn van mening dat de gevraagde vergunning voor de beoogde situatie kan worden verleend.

Mogelijk heeft u ook nog een vergunning nodig voor een van de andere activiteiten genoemd in artikel 5.2 van de Omgevingswet.

C. Kennisgeving en afschriften

Van dit besluit zal door ons kennis worden gegeven door middel van publicatie op de website van de provincie Flevoland.

Afschriften van dit besluit worden verzonden aan:

- Omgevingsdienst Flevoland, Gooi- en Vechtstreek t.a.v. de afdeling handhaving.

D. Bezwaar

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na datum van verzending van deze brief schriftelijk bij ons bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend te zijn en voorzien van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Nadere informatie over de bezwaarprocedure treft u aan in het hierna volgende informatieblad.

E. Ondertekening

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
namens deze,

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Bijlage 1: Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

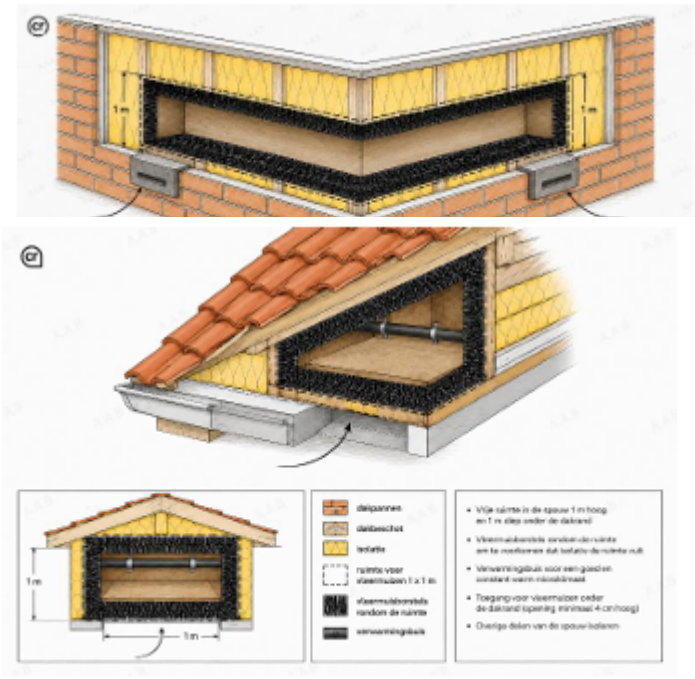
Bezwaar
Tegen onze besluiten kunt u op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending ervan bij ons schriftelijk bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend en voorzien te zijn van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. U dient het bezwaar in op onze website https://www.flevoland.nl/loket/loketoverview/bezwaar-tegen-beslissing-provincie-6365

Verzoek om voorlopige voorziening
Wanneer u van mening bent dat, in afwachting van de behandeling van uw bezwaarschrift, een voorlopige voorziening moet worden getroffen, kunt u een verzoek daartoe indienen bij de voorzieningenrechter. Het adres is Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, voorlopige voorzieningen, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

Overslaan van de bezwaarschriftenprocedure
Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kunt u in uw bezwaarschrift aangeven dat u de bezwaarschriftenprocedure wilt overslaan en rechtstreeks in beroep wilt gaan bij de bestuursrechter. In artikel 7:1 a tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat wij een dergelijk verzoek in ieder geval moeten afwijzen wanneer: A) het bezwaarschrift is gericht tegen het niet op tijd nemen van een besluit. B) tegen het besluit door een andere belanghebbende ook een ander bezwaarschrift is ingediend waarin zo'n verzoek niet is gedaan en dit bezwaarschrift ontvankelijk is.
Wij stemmen alleen in met het verzoek om de bezwaarschriftenprocedure over te slaan, wanneer de zaak daarvoor geschikt is. Wanneer dit het geval is, zenden wij het bezwaarschrift door aan de bevoegde rechter.

Proceskostenvergoeding
Tot slot wijzen wij u er nog op dat u op grond van artikel 7:15, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht bij ons – voordat wij een besluit hebben genomen op uw bezwaarschrift – een verzoek kunt indienen om de kosten die u redelijkerwijs in verband met de behandeling van uw bezwaarschrift moet maken, te vergoeden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van rechtsbijstand, kosten van een getuige/deskundige; reis- en verblijfkosten, kosten van uittreksels uit openbare registers, telefoongesprekken. Bij het indienen van zo'n verzoek moet u het bedrag van de vergoeding aangeven en stukken overleggen waaruit blijkt dat u deze kosten daadwerkelijk heeft gemaakt. Bij het besluit dat wij op het bezwaarschrift nemen, wordt tegelijkertijd een besluit genomen op een ingediend verzoek om vergoeding van de kosten.

Bijlage 2: Overzicht mitigerende maatregelen

Figuur 7 Voorbeeld ruimte dak Laatvlieger